

Akademia Nauk Stosowanych

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Analiza przekładu
Okres ważności karty:	IN_JC_PP_KT_I_(2022-2025)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Filologia
Specjalność/Specjalizacja:	Język czeski - poziom podstawowy/Kształcenie translatorskie: przekład specjalistyczny

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	4	war	30	100	zaliczenie z oceną	2
3	5	war	15	100	zaliczenie z oceną	1
Razem			45			3

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Neofilologii
Koordynator:	Justyna Pietrzykowska
Prowadzący zajęcia:	dr hab. Ivana Dobrotova, dr Justyna Pietrzykowska
Moduł, grupa przedmiotów:	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 4 - ---, semestr: 5 - ---
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo (wiodąca), literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Znajomość języka ojczystego i obcego, wiedza wykraczająca poza samą znajomość języków (na przykład podstawowe zagadnienia z zakresu językoznawstwa, realioznawstwa obszaru językowego, technologii informacyjnej, itp.).
Cel przedmiotu
Warsztaty z analizy przekładu mają charakter praktyczny i poświęcone są porównawczej pracy z tekstem użytkowym, specjalistycznym (technicznym, naukowym, prawnym i ekonomicznym) i/lub artystycznym. Analiza tekstów dokonywana jest na różnych płaszczyznach: (1) na poziomie ekwiwalencji leksykalnej w odniesieniu do słownictwa (np. krzyżowanie i nakładanie się znaczeń, polisemia, brak ekwiwalencji), jednostek i informacji leksykalnych (o charakterze diachronicznym, dialektalnym, dotyczącym rejestru języka, stopnia subiektywności); (2) na poziomie morfologiczno-składniowym (różnice wynikające z różnych systemów językowych); (3) na poziomie stylistycznym - różnice wynikające z odmiennych kultur, systemów i stylów komunikacyjnych (tradycje, konwencje); (4) w celu określenia sensu w oryginale i w przekładzie; oraz (5) ocena/ewaluacja przekładu. Zajęcia mają na celu rozwijanie umiejętności tłumaczenia z uwzględnieniem norm tłumaczeniowych, wymogów zleciodawcy oraz potrzeb odbiorców docelowych w zależności od rodzaju tłumaczonego tekstu oraz uruchomienie potrzebnych do analizy tekstów kompetencji (tj. językowych, encyklopedycznych, logicznych i retoryczno-pragmatycznych). Studenci wykorzystują umiejętność korzystania ze słowników i innych źródeł (w tym także

tych dostępnych w Internecie). Ponadto ćwiczą staranność i rzetelność w podejściu do wyznaczonych zadań tłumaczeniowych, nabywają umiejętność autorefleksyjnej oceny własnej pracy (określając napotkane trudności, szukając rozwiązania problemów poprzez zastosowanie odpowiednich metod tłumaczeniowych, itp.) jak również wykonują korektę tłumaczeń innych studentów przygotowując się do wykonywania zawodu tłumacza.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student szczegółowo opisuje zagadnienia metodologii badań kontrastywnych w odniesieniu do przekładu.	M1 (Analiza przypadku)	Analiza przypadku, umiejętności praktyczne	K_W05
2	Student interpretuje kontekst, normy językowe i socjokulturowe w przekładzie tekstu; opisuje działania tłumacza (tj. wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej).	M2 (Praca z materiałem źródłowym)	Ocena prac pisemnych/referatów	K_W11
3	Student identyfikuje, opisuje oraz klasyfikuje (w formie raportu lub podczas dyskusji) przykłady realizacji tłumaczenia strategicznego na podstawie analizy tekstów specjalistycznych, użytkowych i/lub artystycznych: szczegółowo definiuje etapy i strategię tłumaczenia tekstu, identyfikuje problemy tłumaczeniowe oraz proponuje ich właściwe rozwiązania, rzetelnie uzasadnia swoje wybory w kontekście danego typu tekstu.	M3 (Dyskusja)	Dyskusja	K_W14
4	Student wyjaśnia potencjalne trudności/błędy językowe podczas analizy tekstu oryginalnego i przekładu; wykonuje szczegółową korektę z uzasadnieniem (spełniającą standardy profesjonalne).	M4 (Praca pisemna)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_U01
5	Student skutecznie posługuje się narzędziami elektronicznymi wspomagającymi pracę tłumacza; realizuje przykładowe zadania tłumaczeniowe; potrafi używać języka specjalistycznego, porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych (ze specjalistami w zakresie przekładoznawstwa, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów) zarówno w języku ojczystym jak i w języku czeskim.	M7 (Burza mózgów), M5 (Dyskusja), M6 (Praca w grupach zadaniowych)	Ocena udziału w dyskusji	K_U07
6	Student przygotowuje portfolio tłumaczeniowe: (1) zbiór wybranych przez studenta prac dot. porównawczej analizy tekstu; (2) zbiór prac tłumaczeniowych studenta (z dołączonym tekstem wyjściowym) stanowiących prezentację własnych umiejętności tłumaczeniowych; (3) komentarze do przekładu/raport tłumaczeniowy; (4) glosariusze; (5) korekty tekstów z uzasadnieniem; (6) autorefleksja; dyskusja dot. kontraktu zadaniowego. Student rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w zakresie wiedzy dot. przekładoznawstwa.	M8 (Portfolio)	Portfolio	K_K01

Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)

Analiza przypadku (M1 - Ocena analizy przypadku), Dyskusja (M3 - Analiza przekładu: dyskusja.), Dyskusja (M5 - Dyskusja na temat przekładu.), Portfolio (M8 - Przygotowanie portfolio tłumaczeniowego.), Praca w grupach zadaniowych (M6 - Analiza materiału.), Praca pisemna (M4 - Analiza przekładu: raport ustny lub pisemny.), Praca z materiałem źródłowym (M2 - próba pracy: przekład fragmentu tekstu), Burza mózgów (M7 - Praca w grupie.)

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

wiedza:

Dyskusja (Ocena z dyskusji.)

Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena prac pisemnych.)	
Analiza przypadku, umiejętności praktyczne (Ocena analizy przypadku, umiejętności praktycznych.)	
umiejętności:	
Ocena pracy w trakcie zajęć (Ocena pracy studenta w trakcie zajęć.)	
Ocena pracy w grupie zadaniowej (Ocena pracy w grupie zadaniowej.)	
Ocena udziału w dyskusji (Ocena zaangażowania w dyskusję.)	
kompetencje społeczne:	
Portfolio (Ocena portfolio tłumaczeniowego.)	
Warunki zaliczenia	
Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność na zajęciach, aktywność, przygotowanie portfolio tłumaczeniowego.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 4	
Forma zajęć: warsztaty	
Co to jest przekład – analiza definicji. Akt przekładu w schemacie komunikacji intra- i interkulturowej. Miejsce tłumacza w akcie komunikacji – tłumacz jako pośrednik, interpretator, mediator. Kompetencja tłumacza. Ingerencje tłumacza w tekst oryginału. Problem nieprzekładalności. Tłumaczenie dosłowne a tłumaczenie funkcjonalne. Nieprzekładalność kulturowa. Tłumaczenie idealne. Tłumaczenie naturalne. Tłumaczenie – operacja na tekstach. Odbiór przekładu – problem obcości w przekładzie i obcości w kulturze Odbiorca przekładu – zmiana odbiorcy przy tłumaczeniu; społeczna norma przekładu. Sfery występowania obcości w odbiorze przekładu – adresatywy, „nazwy realiów”, elementy słowotwórcze, frazemy, cechy gramatyczne, elementy graficzne. Techniki zapełniania luk pojęciowych i nazewniczych – zapożyczanie, kalkowanie, neologizowanie, neosemantyzowanie, struktury opisowe. Egzotyzacja i adaptacja w przekładzie. Przekładanie frazeologizmów, przysłów, aforyzmów, sentencji. Przekład a leksykografia. Budowa słownika przekładowego tłumacza. Komputer – niezbędne narzędzie tłumacza. Ustalenie strategii tłumaczeniowych. Analiza przekładu naukowego, umów cywilnoprawnych, handlowych, dokumentów z zakresu prawa handlowego, aktów normatywnych, aktów prawnych UE, przekładu sądowego a także tekstów ekonomicznych, przekład reklam prasowych, tekstów technicznych (instrukcje obsługi różnych urządzeń), przepisów kulinarnych, restauracyjnej karty dań itp. i/lub przekładu artystycznego.	30
Semestr: 5	
Forma zajęć: warsztaty	
Poszerzenie i utrwalenie wiadomości z poprzedniego semestru. Co to jest przekład – analiza definicji. Akt przekładu w schemacie komunikacji intra- i interkulturowej. Miejsce tłumacza w akcie komunikacji – tłumacz jako pośrednik, interpretator, mediator. Kompetencja tłumacza. Ingerencje tłumacza w tekst oryginału. Problem nieprzekładalności. Tłumaczenie dosłowne a tłumaczenie funkcjonalne. Nieprzekładalność kulturowa. Tłumaczenie idealne. Tłumaczenie naturalne. Tłumaczenie – operacja na tekstach. Odbiór przekładu – problem obcości w przekładzie i obcości w kulturze Odbiorca przekładu – zmiana odbiorcy przy tłumaczeniu; społeczna norma przekładu. Sfery występowania obcości w odbiorze przekładu – adresatywy, „nazwy realiów”, elementy słowotwórcze, frazemy, cechy gramatyczne, elementy graficzne. Techniki zapełniania luk pojęciowych i nazewniczych – zapożyczanie, kalkowanie, neologizowanie, neosemantyzowanie, struktury opisowe. Egzotyzacja i adaptacja w przekładzie. Przekładanie frazeologizmów, przysłów, aforyzmów, sentencji. Przekład a leksykografia. Budowa słownika przekładowego tłumacza. Komputer – niezbędne narzędzie tłumacza. Ustalenie strategii tłumaczeniowych. Analiza przekładu naukowego, umów cywilnoprawnych, handlowych, dokumentów z zakresu prawa handlowego, aktów normatywnych, aktów prawnych UE, przekładu sądowego a także tekstów ekonomicznych, przekład reklam prasowych, tekstów technicznych (instrukcje obsługi różnych urządzeń), przepisów kulinarnych, restauracyjnej karty dań itp. i/lub przekładu artystycznego.	15

Literatura
Podstawowa
Hejnowski, K. , Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu, PWN, Warszawa 2004
Jopek-Bosiacka A. , Przekład prawny i sądowy, PWN, Warszawa 2006
Kozłowska, Z. , O przekładzie tekstu naukowego (na materiale tekstów językoznawczych), Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1992
Osuchowska, B. , Poradnik autora, tłumacza i redaktora, Akademicka Oficyna "Exit", Warszawa 2011
Pieńkos, J. , Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki, Zakamycze, Kraków 2003
Wojtasiewicz, O. , Wstęp do teorii tłumaczenia, TEPIŚ, Warszawa 2005
Uzupełniająca
Mała encyklopedia przekładoznawstwa , Częstochowa 2000
- MEMOQ: www.kilgray.com (źródło dostępne 'on-line'/ darmowy dostęp do programu w ramach 30-dniowego testu)

Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	45	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	3	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	45	1,8

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.